

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: **VIHÉKEN:**
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felkeltő szerkesztő:
Dr. HERÉDUS LORÁNT.
Kiadók és lapkiadók:
HOFFMANN és KRÖOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBREGZEN,
Piac-utca 48. szám.

A klerikalizmus veresége

Debrecen, június 21.

Egy nagy erkölcstelenség hiúsult meg Bécsben azzal, hogy nem sikerült a liberálisokat rábeszélni arra, hogy a pótválasztásokon a keresztény-szocialistákra szavazzanak. Bienert a régi, elkopotott frázist alkalmazta s a „polgári pártok” összetartásának szükségéről szónokolt „a közös ellenség”, a szociáldemokrácia ellen. De a terv nem használt s a bécsi liberálisok központi bizottsága kimondta, hogy a liberálisoknak és Ausztriának elsősorban nem a szociáldemokraták, hanem a keresztényszocialisták az ellenségei s hogy ezekkel éppen ezért semmiféle választási kompromisszumot kötni nem hajlandó, sőt egyenesen szövetezett a liberális párt a szociáldemokratákkal, hogy a keresztényszocialistákat egyesült erővel tönkre verjék.

Ezer meg ezer oka van annak, hogy Bécs népe meggyűlölte a keresztényszocialistákat. A megélhetési viszonyok borzasztó süllyednek a középosztályra, tehát éppen az államfentartó osztályra. A keresztényszociális uralom az oka annak, hogy a lakás, a kenyér, hus és minden, ami a megélhetésre kell, horribilis módon megrágult s Bécs kiuzsorázott népe nagyon természetesen nem támogathatja azt a pártot a pótválasztásokon, amely mindezt előidézte. Ez volt az oka annak, hogy a nép

eddig nem tapasztalt lelkesedéssel ment a választási harcba Bécs mostani urai ellen s a liberálisok önmaguk ellen vétkeztek volna, ha most paktumot kötöttek volna a keresztényszocialista párt megmentésére.

Pedig Bienert még egy jelszót dobott a tömeg közé. Olyan jelszót, mely eddig mindig megtette a hatását, csak éppen most hagyta hidegen a bécsi népet. Arra utalt, hogy a keresztényszocialista párt német párt, míg a szociáldemokrata párt nem az, hogy tehát a németiség érdeke az, hogy a hatalmas szláv blokkal szemben ne gyengüljön a németek ereje azáltal, hogy az eddigi keresztényszocialista mandátumok egy része a szociáldemokraták zsákmánya lesz. Semmi sem mutatja jobban azt az elkeseredést, melyet a bécsi nép a keresztényszocialisták ellen érez, hogy még a nemzetiségi kérdés hánytorgatásával sem lehetett a keresztényszocialisták részére megnyerni. — „Az igazi német csak liberális lehet”, mondta a liberális párt vezetőség, s a „liberális újjáébredés egyúttal a németiségnek is újjáébredése.”

Az osztrák választóközönség a liberálisok jelszavában bizott és irgalmatlanul megbuktatta a keresztényszocialista pártot. Vezetői, a nagyok, akiknek nevét ismertté tette a párt hatalma, mind, egytől-egyig megbuktak. Megbukott többek között Weisskirchner kereskedelemügyi miniszter két kerületben, Pattai dr., a Ház volt elnöke, Lichtenstein herceg, Neumayer polgármes-

ter, Hierhammer alpolgármester, Steiner főkurátor, Wittek volt miniszter, továbbá Mistelbachban Gessmann, a keresztényszocialista párt elnöke.

A legsúlyosabb a vereségük Bécsben, ahol csak 2 keresztényszocialistát, továbbá 2 németzabadelvűt és 12 szociáldemokratát választottak meg. A keresztényszocialisták 15 mandátumot vesztek, amelyekből hetet a németzabadelvűek, nyolcat a szociáldemokraták nyertek.

Most, mikor a keresztényszocialistákat ilyen súlyos vereség érte, nem érdektelen rámutatni arra, hogy a gazdasági és szociális okokon felül még egyéb körülmény is közrejátszott, hogy a választásoknak az legyen az eredménye, ami tényleg lett. És ez a körülmény a szavazási kényszerben áll, azaz abban, hogy az osztrák választási törvény büntetés terhe alatt kötelez mindegyik választót arra, hogy leszavazzon. Ez az intézkedés az eredeti javaslatban nem volt benn, hanem abba pótlólag vétetett bele egyenesen Gessmannak, a keresztényszocialisták vezérkari főnökének indítványára. Gessmann akkor azt hitte, hogy ezzel az intézkedéssel legyőzhetetlenné tette a keresztényszocialista pártot. Gessmann számítása az volt, hogy Alsóausztriában és Bécsben csak két igazi párt van, mely a hatalomért versenyezhet és pedig a keresztényszocialista s a szociáldemokrata párt. Minthogy pedig a szociáldemokrata párt hatalmas agitációjánál és még hatalmasabb szervezet-

Mese a szivről.

Irta: RICCARDO PIERANTONI.

Mikor a tavasz már halkán és nesztele nélkül beleolvadt a nyárba, a római kertekben viruló rózsák illatukat veszve, hervadásnak indultak és a márványszobrokon megtörő nap sugarak tikkasztó hőséget árasztottak szerteszét, a költőnek is ütött az utazás órája. Barátai már elhagyták Rómát; az egyik része a milánói versenyekre és Párisba, a másik csoport pedig Salfomaggioreba és a Lidóra sietett, ő azonban csak nehezen határozhatta el magát példájukat követni. A farkasvadászatok vakmerő bátor hőse, a nagyvárosi téli mulatóhelyek blazirt látogatója most háttérbe lépett és helyet adott a költőnek, aki álmatag, holdvilágos éjszakákon kizárólag csak az ábrándjainak és vágyainak szentelte idejét. — Reggel pedig, mikor a fölkelő nap korongja lecsókolta a virágokról a hajnali harmatcseppeket, tüzes lóra kapott és gyors vágatásban iramlott a puha, bársonyos gyepen.

Nagyon szeretett lovagolni, mert vad száguldozása közben úgy érezte, hogy a vére gyorsabban, erősebben lüktet és minden bánata elpárolog a levegőben.

Az utóbbi időben gyakran lovagolt egy karcos-elegáns és csábító nő oldalán; de a költő tudta, hogy ez a nő hitelen, áruló lélek

és nagy hiba volna a szíren hálójába kerülni.

Mikor egy reggelen a napsugárban fűdő Via Appián egymás mellett lovagoltak, a költő mosolyogva megígérte, hogy egy rövid történetet ír majd a nő számára; szerelmük és elválásuk rövid történetét.

És pajzán alakban megírta a következő kis románcot, mely mögül titokban fölzokogott a mélységes fájdalom és egy csokor szegfű kisérétében átadta a nőnek, aki mélyen ráhajolt a virágokra, mintha azokat megcsókolná, azután gyönyörűen izezett, sötét szemöldökeit ráncokba szedve, mohón olvasta a poétikus sorokat:

Imádotton donna Liviám!

Ime átnyujtom a rövid történetet, a mesét, mely könnyen valóra válhatott volna! Önnek és ezüstös kacagásának ajánlom!

Volt egyszer . . . nem is olyan régen volt egy csábító szépségű nő, aki minden szívet meghódított és mindenki jövőti tiúderének látszott . . . De a szíve hideg volt, mint a sziklából fakadó forrás, változókéony volt, mint az ősi szellő, mely a tenger sima tükrét hullámmokkal fodrozza.

Egy napon találkozott a költővel, aki a nők szeméből az igazságot ki tudta olvasni és fénylő, azurkék szemével itt is fölismerte a fenyegető veszélyt. És ez a veszély ellenállhatatlanul vonzotta magához és lelke meg-

telt ujjongó örömmel, mikor a nő méltónak találta a kisérétére.

Egy gyönyörű szép reggelen, mikor az egész természet életet, virágot és kábitó illatot lehel, egymás mellett lovagoltak boldog hallgatásban. Odafele a tiszta levegőben a napsugarakban fűdő pacsírták vidám himnuszokat zengedeztek és a mezők és rétek bódító illatot árasztottak az egymás mellett ügöző szép pár körül; az egész természet szerelemről regélt és a költő — kitűnő hallásával — megértette a titokzatos édes sóhajokat . . .

Kisérőnője szemében a rétek zöldjét látta visszatükröződni; lenge, karcos derekát a napsugarak vonták be aranyos zománcokkal és égő picit szájának bódító mosolya tulvilági gyönyöröket tartogatott rejtve magában.

Az ősrégi cserfák árnyékában megfedkezett a költő tartózkodásról és szívéhez akarta szoritani az isteni, szép nőt. A nő nem ellenkezett, kíváncsi volt megtudni, milyen lehet a hűséges emberi szív és olyan kíváncsian szemlélte, mint gyermek az értékes játékszerét. Figyelve hozzá hajtotta füleit, hogy dobogását tisztán meghallhassa, gyöngéd ujjával óvatosan nyult a költő szíve után, hogy össze ne torje . . . A ligeten átszervező tiszta patakocská szomorú csobogásával kísért a vakmerő szivlopást, a költő érezte kebelében az égő fájdalmat és borzasztó sebéből égfelé szökken a piros vérsugár . . .

Házi osztorházásokat, vízvezetékét olcsón, pontosan és gyorsan készít

FÜLÖP MIKLÓS vízvezetéki vállalkozó Varga-utca 34.

nél fogva minden emberét a választási urnához fogja hozni, a választóknak az a része, amely otthon maradna és nem szavazna le, semmiesetre sem a szociáldemokraták közül kerülné ki. A kötelező szavazással tehát Gessmann azt akarta elérni, hogy ez az indifferens és ép azért konzervatív hajlamú tömeg a keresztényszocialista táborba legyen terelhető. De Gessmann elszámította magát, mert a skandalumoknak az a szakadatlan láncolat, mely a keresztényszocialista pártot Lueger halála óta népszerűtlenné tette, azt eredményezte, hogy ez az indifferens választótömeg, mely a kötelező szavazás folytán kénytelen volt leszavazni, a keresztényszocialisták ellen foglalt állást s részint a szabadelvűekkel, részint a szociáldemokratákkal szavazott.

Hogy mi lesz a következménye a reichsrati választásoknak, az könnyen megjósolható: A kormányváltozás, mely kikerülhetetlen, maga után fogja vonni a liberális szellemmel együtt a Magyarországgal szemben tanusítandó loyális magatartást is, amely a Lueger-párt uralma alatt odaát annyira gyűlölt fogalom volt.

Az igazságügyi tárca költségvetése.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma folytatta az igazságügyi tárca költségvetésének vitáját, amelynél különösen a kuriai bírások kérdésével foglalkoztak a szónokok. Az interpellációknál Szmrecsányi György interpellációjának elhalasztását kérte. A mai ülés általában kevés érdeklődés mellett folyt le.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

Kabos Ferenc elnök fél tizenegy órakor megnyitja az ülést.

Az interpellációs könyv felolvasása után rátérnek a napirendre: az igazságügyi költségvetés tárgyalásának folytatására.

A bírói kar érdekel.

Blanár Béla rámutat a bíróképzés fontosságára. A bírói kart ki kell venni a közös hivatalnoki kar státusából s önmagában kell kezelni. Gondoskodni kell arról, hogy a bírának állásukhoz méltó megélhetést bizto-

sítsunk. Elvi szempontból ellene van a bírák automatikus előléptetésének, mert ügyvédi rendtartásra a közérdek szempontjából szükség van. A polgári törvénykönyv megalkotása is sürgős feladat. Az esküdtbírói intézmény nálunk nem vált be, meg kellene keresni, hogy hol itt a hiba. Elismeréssel beszél a kiskoru bűnösök megjavítására szolgáló intézményekről. Szalay Lászlóval szemben megvédi az igazságügyi minisztert, aki iránt bizalommal van és a költségvetést elfogadja.

Az uzsora ellen.

Lengyel Zoltán hibáztatja, hogy Erdélyben még mindig az osztrák polgári törvénykönyv van érvényben és hogy a telekkönyvek sok helyen még ma sincsenek magyarul bevezetve. Hibáztatja az enyhe joggyakorlatot a pornografiával és az uzsorával szemben. A Kuria gyakorlata az uzsora-ügyekben rossz!

Székely Ferenc igazságügyminiszter: Már megváltozott!

Lengyel Zoltán: Csak Zsitvay Leó tanácsa üldözi a szövetségi uzsorásokat.

Székely Ferenc: Nohát!

Lengyel Zoltán: Egy tanács azonban nem irányíthatja teljesen az egész jogszolgáltatást.

Székely Ferenc igazságügyminiszter: De csak egy tanács intézi ezeket az ügyeket, tehát nem kell félni ellenmondó határozatoktól.

Lengyel Zoltán: Ezt törvényesen kell rendezni, nem pedig a Kuria egy tanácsára bízni. Novella benyújtását sürgeti és erre nézve határozati javaslatot terjeszt a Ház elé.

A biztosító társaságok visszaélései.

Beszél a biztosítási visszaélésekről és a joggyakorlatnak ezen a téren konstatálható gyöngéiről. Intézkedést kér a külföldi biztosító társaságok beözönlése ellen, mert ezek egy szép napon összeszedik sátorfájukat és elviszik haza az itt kezelt biztosítási befizetett díjakat.

Hock János: Én már 20 év előtt interpelláltam e miatt!

Székely Ferenc igazságügyminiszter: Ezért nem lehet engem felelősségre vonni!

Hock János: De javítani azért nem lehet az ilyen állapotokon!

Lengyel Zoltán: Valósággal ázsiai állapot, hogy nem követelik be ezektől a külföldi biztosító társaságoktól az évi mérleget. A biztosító társaságok gazdálkodását lehe-

tetlen ily módon ellenőrizni. Határozati javaslatot nyújt be, hogy utasítsák a kormány egy, a biztosító társaságok reformjáról szóló törvényjavaslat benyújtására. Hasonlóan kéri az uzsora törvény szigorításáról szóló törvényjavaslatnak a benyújtását. Fontosnak tartja a biztosító társaságok megreformálását azért is, mert lehetetlen állapot, hogy nálunk bárki is-tőke nélkül biztosító társaságokat létesíthessen.

A kuriai bírásokodás.

Ismerteti ezután a választási visszaéléseket a kuriai bírásokodás kapcsán. Rettenetes anomália az, hogy a nép szabadakaratából választott képviselőt, a választás után a petíciók során meghurcolják. A Kuria munkáját is súlyosan terheli. A petíció kétségtelenül jó üzlet és én el tudom képzelni azt is, hogy esetleg részvénytársaság alakul majd a megpeticionált képviselők kihasználására, mert a megpeticionált képviselő szívesen fizeti majd a peticionális költségek dupláját is, csak hogy megszabaduljon a vele járó egyéb kellemetlenségektől. Ennek megállítására csak a választójog reformja a helyes orvosság. — A javaslatot különben nem fogadja el.

Elnök 10 percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után

Berzeviczy Albert veszi át az elnökséget

Egy sereg igazságügyi reform.

Almássy László: A bírák túlterhelését kifogásolja, megemlítvén, hogy a bíró többek között telekkönyvi végzéseket is hoz, amit aztán a telekkönyvvezető bírák felül. Ha ez így van, akkor a telekkönyvvezető maga is meghozhatná a végzéseket. A polgári rendtartás ellen nem lehet kifogást emelni, ellenben annál több kifogás alá esik gyorsaság tekintetében a végrehajtási eljárás. Ismerteti különösen a végrehajtási ingatlan végrehajtás és árverési eljárás hiányait és kéri a minisztert a bajok orvoslására. Átterve a büntetőtörvénykönyvre, azt mondja, hogy büntetőtörvényeink fedik a gyakorlati, a mai modern élet szükségleteit. Egyes kérdésekben, például a bttk. 346-ik paragrafusában van reformálni való, de bírói karunk, mely nem nézi pusztán a rideg betűket, talál mindig módot a törvény szellemét diadalra juttatni.

Kéri még a bírósági jegyzők és segéd-személyzet helyzetének javítását. Sürgeti a pereskedés olcsóbbá tételét, a váltóeljárás-

mét találkozunk és sértetlenül visszaadhatom.

Azután kézcsókra nyújtotta fehér kezét és elmerengve lenézett a hervadó rózsákra.

A költő távozása után a fehérbe öltözött nőalak még sokáig ott állott a nyitott ablaknál és fehér csipkekendőjével mindaddig ingetgetett, míg a költő végleg eltűnt a homályban...

Néhány hónappal később, Rómában a Trinita dei Monti lábánál véletlenül ismét találkoztak. Már tél volt, a del Bernini kúton a víz jéggé dermedt és az egész vidék sűrű hólepel alatt szunnyadozott.

De a költő a bundájába burkolt, kipirult arcú nőt még sokkal szebbnek találta.

— Mit tett a szivemmel — kérdezte fölindulását elfojtva, könnyedén gunyoló hangon. — A mese tehát mégis igaz volt?

Hova dobta a szivemet?

— Miféle szivről és milyen meséről beszélt, kedves barátom?

— Arról, melyet önnek, a jövőt megsejtve irtam. Hát már nem emlékszik reá? ... A nő tagadólag rázta szép fejét és csodálkozva nézett a költőre, nagy, azurkék szemével.

— Én nem tudok semmiféle meséről, barátom! De hagyjuk a badarságokat és beszéljünk érdekesebb dolgokról. Mondja — megvan az a gyönyörű pej lova vagy már eladta?

De egyszersmind átregzett lelkén a kimondhatatlan gyönyör, mert az oldalán lovagló nő megígérte, hogy a költő szívet híven megőrzi és majdan egykor sértetlenül adja vissza...

Jóleső örömmel látta, hogy a nő saját kebeléhez szoritja, ahová a rideg, kegyetlen természet elfelejtett szívet alkotni...

A szép nő azután eltávolodott a költőtől... messze, nagyon messze eltávolodott...

Utjában végre találkozott egy sokat utazott férfiúval, akinek lángoló, tüzes tekintetű és édes szerelemről ékesen zengő, bűvös hangja volt és a nő mohón leste minden szavát és rámosolygott gyönyörű kékségű szemével...

Egy estén ott ültek az élénk nagy város egyik házának erkélyén; lábaiknál hullámozott a tömeg, mint a medrétől kicsapott patak... fejeik felett a csillagok milliói tündökölnek magasztos fényben...

A férfi epedve hajolt a nő csábító, piros ajkaihoz és hirtelen meglepetve hallotta szívének szokatlanul hangos és erős dobogását... A szépséges nő gyorsan fölemelkedett és gunyosan mondta:

— Ez nem az én szivem! Egy költőtől kaptam ajándékba! Ha akarod — folytatta föl kacagva — megmutatom, milyen egy szerelmes költő szíve!

— Azt hiszem, válaszolt a férfi — hogy a költő szíve rokonságban áll a csillagokkal, amelyeknek gyakran megvallja és elpanaszolja bánatos szerelmét. Nézd csak, nézd, milyen ábrándosan ragyognak ránk, a fénylő csillagok...

— Gyönyörű gondolat — mondta a szép nő és kitépte kebeléből a szívet, melynek megőrzését szentül fogadta, egy pillanatig rózsás tenyerén becézte, azután vidáman föl kacagva, kidobta az éj sötétjébe a magányba, a fedésbe...

— Mit tettél a szivemmel — kérdezte a költő mikor hosszú idők múltán a szép asszonynyal ismét találkozott.

A nő ragyogó szemével, cseresznyeajkaival rámosolygott és negédesen szólott:

— Megőriztem... olyan jól megőriztem, kedves barátom, hogy most már magam se találom reá!

A költő ekkor érezte, hogy hűséges szíve örökre elveszett és behegett sebéből újabb vérsugarak fakadtak...

Mikor donna Livia a kis románc végéhez jutott, fölemelte tekintetét a melázó költőhöz és nevetve így szólt:

— A mese kedves, bájos, de nem hiszem, hogy igaz... De azért köszönöm, hogy nekem ajándékozta a szívet és ígérem hogy hűségesen megőrzöm, legalább addig, amíg is-

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

nál az óvásnak eltörlését, illetve megszüntetését. — A javaslatot különben nem fogadják el.

Sághy Gyula: A kuriai bíraskodásnál előfordulható hibákért nem a bíróságot, hanem a törvényt kell és lehet hibáztatni.

Pescha Miklós a bírósági és ügyészi szervezet emlékiratát ajánlja az igazságügy-miniszter figyelmébe.

Abrahám Dezső kéri, hogy az idő előrehaladottságára való tekintettel holnap mondhassa el beszédét.

Interpelláció.

Szabó István (nagyatádi) egy horvátországi katolikus papnak a magyar katolikusokkal és templomokkal szemben tanúsított magyarellenes viselkedését teszi szóvá s interpellálja a belügyminisztert.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

Az ülés egynegyed négy órakor ért véget.

A Hortobágy mérlege.

103 ezer korona tiszta jövedelem.

Az ma már kétségtelen, hogy Debreczen városának a legsürgősebben gondoskodni kell olyan új fedezetekről, amelyek jövedelméből eltudja látni azokat a nagy kiadásokat, amelyek legközelebb a fejlődés okozta helyzetben előállanak. Már többször felsoroltuk azokat a szükségleteket, melyek nagyobb fedezeti összegek előteremtését teszik szükségessé s a melyek olyannyira közelállók és sürgősek, hogy a kiadások emelkedésének nyomát már a legközelebbi költségvetésben is látni fogjuk. A költségvetés összeállítására érdekében már megindultak a városnál az előmunkálatok és az egyes ügyosztályok és előadók legközelebb bejelentik a számvevőségnek az 1912. évi szükségleteket.

Természetes dolog, hogy a fedezetekről való gondoskodás lesz a legnehezebb része a költségvetés összeállításának, amelynek különösen figyelemmel kell lenni arra, hogy a fedezetekről a pótdónak lehető emelése nélkül gondoskodják a város. A tanács nem is akar ez eszökhöz folyamodni és tudjuk, hogy a költségfedezetek előteremtésénél először a bérösszegek emelkedésére, majd pedig ama vagyonelemeknek jobb kihasználására számít, amelyeknek jövedelmezősége ma egyáltalán nem felel meg a jövedelmi forrás tőkénének.

És itt elsősorban a Hortobágy jobb hasznosítására kell gondolni. A Hortobágy ugyanis a maga óriás terjedelmében éppen nem hozza meg azt a kamatot, amelyet méltán várni lehetne a nagy tőkét képviselő földterülettől. Hogy ez így van, bizonyítják a zárszámadások, amelyek közül mint legközelebbi esztendőnek, az 1910. évnél zárszámadását kell csak megtekinteniünk. E zárszámadás adatai szerint a város különböző címeken a Hortobágyi legelőre elköltött 148,250 korona 92 fillért. Ezzel szemben a legelőbérékből bevett 251,839 korona 33 fillért, vagyis tiszta haszna volt 103,588 korona 39 fillér. Az a rész, amelyet általában Hortobágyinak nevezünk és amelyen a legeltetés bére az egyedüli bevétel, 42,000 hold, az ohati bérletek levonásával 35,000 katasztrális hold. Ez óriási területen legeltettek 1910-ben 13,226 szarvasmarhát, — 4566 lovat, 1631 ökröt, 508 bikát, 1521 sertést és 21,358 juhot és kóst, összesen 42,810 darab állatot. A 20000 hektáros területen ez állatállomány rendkívül kicsi, mert bár a Hortobágy nak egy-egy része szikes és így használhatatlan, bizonyos, hogy a Hortobágy sokkalta több állatot megbir helyes gazdálkodás mellett. Mindezek az adatok gondolkodóba kell, hogy ejtsék a gazdát, de minden ember előtt kétségtelenül bizonyosan áll az, hogy lehetetlen állapot az, amely mellett egy 42,000 holdas birtok tiszta jövedelme 103,000 korona legyen. Az általunk már ismerttetett új vagyon mérleg szerint a város földbirtokai 32 és fél millió korona értéket képviselnek. Ez összeg nagy része a Hortobágy. Aki már most szembe állítja a tételeket, megdöbbenéssel és fölháborodással látja ez óriási tőke kamatozat-

lanságát. Annál is inkább, mert nagy feladatokra vállalkozott Debreczen városa, amelynek a szükségletek fedezéséről pótdó utján gondoskodni nem szabad. Nem azért mintha a pótdóról beszélni sem volna szabad, de mert egy olyan városnak, amelynek tiszta vagyona 103 millió korona s költségvetési szükséglete pedig hárommillió korona, meg kell találnia a módját, hogy a 103 millió korona érték megfelelő kamatoztatás mellett hozza be a szükséges fedezeti összeget. Az pedig csak kétségtelen, hogy 103 millió tőkével lehet úgy gazdálkodni, hogy az a maga 3 percentjét behozza s így a szükségleteket fedezze.

Amint megirtuk a város tanácsa ilyen irányban iparkodik is gondoskodni mindazokról a nagy kötelezettségekről, amelyek a fejlődés erős és gyors mozgalmában föllépnek. És a gondoskodás éppen arra irányul, hogy a most kiaknázatlanul, szinte kamatozatlanul heverő nagy tőkét, a Hortobágyot úgy hasznosítsák, hogy az állattenyésztés is nyerjen vele s a város is nagyobb kamatot nyerjen. A kérdés nem új, évtizedek óta húzódik és minden fölmerült indítvány elaludt eddig, a mely e hasznosítást célozta. Az egyetemi, a vízvezeték és a csatornázott új város, a modern, kifejlődött Debreczen a fokozódó igényekkel föllépő város új életében azonban a további várakozásnak, halasztásnak nincs és nem lehet helye.

Férjgyilkos asszony.

Borzalmas családi dráma.

A Zalamegyei Ivánfalva községben borzalmas családi drámával nyert befejezést egy házaspár folytonos civódása. Az áldozat Büki Vendel 30 éves ivánfalvai lakos, az egész alsólendvai járásban ismert korcsmáros, akit egyetlen revolverlövessel halálosan megsebesített a felesége, úgy, hogy a herculesi természetű ember néhány órai szenvedés után meghalt. A véres esetről a következő tudósításunk szól:

Büki Vendel Ivánfalvai korcsmáros különválva élt a feleségétől, akivel, amíg együtt élt, folytonosan civakodtak a férfi iszákosság miatt. Bükit nagyon bántotta, hogy feleségétől különválva kell élnie s ezért folyton üzengetett az asszonynak, abban a hitében, hogy ezt engedékenységre fogja bírni s visszatér hozzá. De az asszony nem tági-tott.

Tegnap újból megízente Büki a feleségének, hogy beszélni akar vele. Bükiné azonban most is elutasította és megfenyegette, hogy ha kedves az élete, ne tegye lábát az ő portájára.

Büki este mégis bekopogtatott a feleségéhez, aki mikor megismerte az ajtón kívül álló férje hangját, hirtelen bezárta az ajtót. A felbőszült férfi erre betörte az ajtót és belépett a szobába, de ugyanekkor két lövés dördült el: az egyik golyó az ajtó mellé a falba furódott, a másik pedig a korcsmárost a hasán találta.

Bükinék még volt annyi ereje, hogy rávethette magát az asszonyra, kicsavarta annak kezéből a füstölő revolvert és kitanortogott a szobából.

A sulyosan sérült ember valahogy elvándorolt a közelleve boltba, ahol kocsit kért és elvitette magát Múraszombatba a kórházba. Itt a hatósági emberek előtt jegyzőkönyvbe mondta vallomását és nemsokára meghalt.

A csendőrök kihallgatták Bükinét, a ki tagadja a gyilkosságot. Azt vallja, hogy megfordítva áll a dolog, az ura lőtt ő reá és azután elszaladt. Lehet, hogy az ura menekülés közben magára lőtt, bizonyára öngyilkossági szándékkal.

A csendőrség ezzel szemben megállapította, hogy a revolvert néhány nap előtt Bükiné vásárolta egy üzletben. Az első lövés iránya is arra vall, hogy az asszony lőtt az urára.

Bükinét a csendőrség letartóztatta.

Achim gyilkosai az esküdtek előtt

A tárgyalás harmadik napja.

Folyton növekedő érdeklődés mellett folyik a gyulai törvényszék, mint esküdttörvényszék előtt az Achim-gyilkos Zsilinszky-fiúk büntőre. A mai harmadik napi tárgyaláson a csendőrök hallgatta ki a bíróság és Zsilinszky Endrét, a gyilkos fiúk atyját. Csabán és Gyulán feszült érdeklődéssel várják az ítéletet, a mely minden valószínűség szerint csütörtökön éjjel, vagy pénteken délelben lesz.

A mai tárgyalásról tudósításunk a következő:

A véres gallér.

Reggel félkilenc órakor nyitotta meg a tárgyalást Gálbory József.

Mielőtt a tanúhallgatásokat folytatnám — mondta az elnök — Zsilinszky Endrétől akarok kérdezni valamit. Amikor ön botiával, a mint mondotta, védekezésből Achimra ütött, vérzett azután Achim?

Zsilinszky Endre vádolt: Nem.

Az elnök: dr. Vass azt vallotta, hogy Achim homlokáról csurgott a vér. (Felmutatják Achim véres gallérját és ingét. Achimné erre rosszul lett és kiment a tereméből.) Ön azt mondta, hogy dulakodtak, és hogy önt lenyomta Achim az ágyra. Hogy van az, hogy ön még sem lett véres?

— Ugy látszik csak lassan vérzett és nem csurgott.

Ekkor az elnök Achimnéét kérteti be.

— Ön elmondotta férjének a halálos ágyon tett kijelentéseit. Hallotta ezeket valaki?

Achimné: Igen. Román Atnal.

Az elnök elrendeli Román beidézését és kihallgatását.

Kenedi Géza (Achimnéhez): A revolvert az éjjeli szekrényen találták leboritva egy kendővel. Ki tette oda?

— Nem tudom. Én hétfőn jöttem haza Budapestről.

— Voltak-e újságírók is a szobában.

— Nem.

Achim és a csendőrök.

Az elnök elrendelte a bizonyítás folytatását. Fekete József csendőrt hallgatják ki először. Mint hatósági közeg, ő ment először Achim házába. Jelentették neki, hogy rálöttek Achimra. A verandára nyíló szobában találta Achimot egy ember vállára dőlve. Vele együtt körüljárta a szobákat és felületes helyszíni szemlét tartott. Nem látott semmi olyat, ami dulakodásra mutatott volna, vagy olyant, mintha az ágyon verekedtek volna. Achim azt mondotta, hogy vagy nyolcszor löttek rá. Azt mondta még, hogy menekült, de azt nem említette, hogy mégegyszer löttek rá. Elmondja ezután, hogy az öreg Vicián hozta elébe a botot, amelyet a vádlottak otthagytak. — Az Achim botját nem látta.

Keppich Frigyes védő: Tudomásomra juttott, hogy Achim a csendőrséget állandóan pénzelte. Székely dr. ügyvéd utján is adott át pénzt a csendőröknek. Fejős egyszer egy ily kölcsönért nyugtát is adott. Ezért sok szolgálatot tettek a csendőrök Achimnak. Megtették neki, azt is, hogy ha nyomozást indítottak ellene, előre értesítették, vagy a vallomási jegyzőkönyveket közölték vele. Biztos tudomásom van arról, hogy a Zsilinszkyékről vett vallomást nyolc oldalon lemásolta Fejős.

Elnök: Figyelmeztetem a védő urat, hogy a hatósági személyek vádolása nem engedhető meg. Csupán akkor tehet ilyen kijelentéseket, ha kezében bizonyítékok vannak.

Keppich védő kéri Székely ügyvéd kihallgatását és azt, hogy a két csendőrt a bíróság ne eskettesse meg.

Az ügyész kéri a tanu megesketését.

A bíróság éppen elrendelte a csendőrök

a megesketését és már mindenki felállott a teremben, amikor a csendőr így szólott:

— Még valami jelenteni valóm van. Mikor kocsin Csabáról átkisértük a Zsilinszky-fiukat Gyulára, én Zsilinszky Gáborral ültem egy kocsin. Ekkor utközben Zsilinszky Gábor azt mondta nekem, hogy ő és testvére mindenre el volt készülve, amikor Achimhoz mentek.

Zsilinszky Gábor vádlott: Tévedés, én csak azt mondtam, hogy el voltunk készülve, mert tartottunk attól, hogy Achim emberrel megtámadnak minket.

Fekete csendőr: Szabó Miklós csendőrmester is jelen volt a kocsin és ő is hallotta. A bíróság elrendeli Szabó kihallgatását s addig Fekete megesketését is elhalasztja.

Juhász János csendőr zavaros vallomása után Fejős őrmestert hallgatták ki, aki lényegesen vallomást tett.

A csabai szolgabíró vallomása.

Debreczeni Lajos dr. szolgabíró a következő tanu. Jelen volt, mikor a vádlottak jelentkeztek a főszolgabírónál. Egyideig ott volt a kihallgatásnál, de azután a másik szobába kellett távoznia.

Elnök: Izgatottak voltak a vádlottak?

— Igen. Arra emlékszem, hogy azzal kezdtek, hogy htaósági védelmet kérnek, mert tartanak attól, hogy Achim pártja inzultálni találja őket.

— Azt nem tudja, hogyan adták elő?

— Nem.

— A fegyvert ön vizsgálta meg, hogy hány golyó volt benne?

— Igen. Négy golyó a tartányban, egy a csőben.

— Achimot hogyan találta?

— Agyban. Vallomást akart tenni, de csak annyit mondott: „Berontottak rám, hogy no, most kutya, meghalsz és rögtön lövődözni kezdtek.“ Ennyit mondhatott csak, mert jöttek az orvosok és hordágyon kórházba vitték.

— Minő láapotban találta a szobát? Dulakodás nyomait látta?

— Nem. Az ágyat különösen megfigyeléltam. Az egész butorzat rendez helyzetben volt, a szekrény nem volt eltolva, a sárgára festett padlón pedig semmi olyan lábnyom, amely erőfeszítésre engedett volna következétnél.

— Látta Achim pálcáját?

— Nem.

— Az ebédlőt is megvizsgálta?

— Igen. Láttam hogy az ajtó kifelé nyíló részén véres kézlenyomat van, az éjjeli szekrényen vércsepp látszott és az ajtó felé szintén véryomok látszóttak.

Fényes Samu dr.: Mivel tudja indokolni, hogy a főszolgabíró nem tartóztatta le Zsilinszkyéket, mikor szemelláthatólag ilyen súlyos esetről volt szó?

— Erre nem válaszolhatok, miután nem akarom bírálni felettesem cselekedetét.

Az ügyvédek verekszenek.

A következő tanu Osváth József polgáriszkolai igazgató, a következőket vallja:

— A tragédia előtt való napon Staffel mondta, hogy Endre az ő jelenlétében ezt mondta Achimnak: „Hagyanak fel a támadásokkal, mert én huszártiszt vagyok és jól tudok löni, vágni.“

— Használta Staffel azt a kijelentést, hogy leszámolunk?

— Használta. Én úgy kerültem a nyomdába, hogy Achim rábizta a cikk korrigálását. Ezután elmondja, hogy a tárgyalás előtt való szombaton Fényes Samu Achim házában járt.

A védők kérdései után Fényes Samu erélyesen tiltakozik az ellen, mintha ő kitanította volna a tanukat. Mikor a bíróság szünetet ad, Keppich Kenedivel kimegy az ajtón, mire Fényes felugrik és az izgatottságtól sápadtan kiált Keppichre:

— Kikérem magamnak a gyanúsításokat!

Szó szót követett, majd nem tettelegességre került a sor, végül is Keppich lovagias utra terelte az ügyet.

Szebenyel Ernő a csabai Friss Ujság megvásárlásának körülményeit ismerteti.

Az apa vallomása.

Zsilinszky Endre beszél a békéscsabai állapotokról. Elmondja, hogy régen ismeri már

Achim Andrást. Mikor Achim lehozta Pető Sándor drt, kérte őt is, hogy támogassa. Ezt ő meg is tette, mert maga is demokratikus érzelmi ember. Elmondja azután az egyháznál bekövetkezett ellenségeskedések történetét, a gyűlölködéseket. Achim ellensége volt Szeberényi Lajos lelkésznek s azzal a legnagyobb ellenségeskedésben élt.

Özvegy Achim Andrásné hangosan, éles hangon szól közbe: Nem igaz, hogy pártolta Achim politikáját. Sohasem pártolta.

Kenedi Géza dr. védő kéri hallgassák ki a Friss Ujság jelenlevő munkatársát, aki igazolni fogja, hogy a Friss Ujság nem pénzért irt Zsilinszkyék mellett és Achim András ellen.

Déli egy óraker az elnök félbeszakította a tárgyalást és folytatását délután három órára tűzte ki.

Szembesítések.

Elnök a tárgyalást délután 3 óraker új-ból megnyitotta.

Tenkár Jenő ügyvédjelölt vallja, hogy Juhász csendőr nem volt jelen, amikor Fejős őrmester kihallgatta a Zsilinszky-fiukat.

Juhász csendőr kijelenti, hogy ott volt. Ezután szembesítik a tanukat, mindaketen megmaradtak előbbi vallomásaik mellett.

Tenkár Jenő elmondja még, hogy Juhász nem is lehetett ott, mert Fejős őrmester Achimék házához küldte s amikor visszatért onnan, a kihallgatásnak már vége volt.

A bíróság ezután összehasonlítja Fejős őrmester jegyzeteit, amelyeket felettes hatóságtól szereztek be vallomásával. Azok teljesen megfelelnek a jegyzeteknek.

A törvényszék két csendőrt megesket, kettőt nem, mert ezek vallomását ingadozó-nak áltja.

Zárt tárgyalás.

Romák Károly elmondja, hogy Achim halálos ágyán azt mondta neki, hogy Zsilinszkyék háromszor lőttek rá.

Hrabovszky Pál lényegtelen vallomása után Szeberényi Lajos lelkész a védelem koronatanuja tett vallomást. Ellenséges hangon mondta el, hogy Achim veszekedő, provokáló ember volt.

A bíróság nem esketi meg.

Kocsinszky Mihály és Dusbaba Vilmos a következő tanu, akik után Székely Lajos dr. tesz vallomást. Van tudomása róla — mondta — hogy Achim mindig revolverrel járt. A Szabadság című lap alapítására vonatkozóan, amelyben Achim Andrást támadták, kijelenti, hogy annak olyan háttere van, amelynek történetét csak zárt tárgyaláson mondhatja el.

Az elnök elrendeli a zárt tárgyalást, majd a tárgyalás folytatását holnap délelőtt fél kienc órára tűzi ki.

A kis gimnazista tragédiája.

Öngyilkosság egy szekunda miatt.

A vizsgák ideje van most nálunk. És ez annyit jelent, hogy az apró és nagyobb diákok szomorú tragédiája követik egymást. s itt is, ott is gyászba borul egy család, ahol a kegyetlen vizsga és az elkeserítő, a megsegényítő bukás talán az egyetlen reménységét a szülőknek ragadják el.

A kérdés felett, a vizsgák miatt elkövetett öngyilkosság okai fölött sokat lehet és szoktak filozofálni, de ez a filozófia egy esetben sem tette meg meg nem történtté a rettenetes eseményt, amely egy életet és minden esetben egy család boldogságát tette tönkre.

Egy ilyen tragédiának szomorú történetéről értesülünk most.

Kovács Lajos püspökladányi tanító tizenegy éves kislfiát, Imrét az év elején a mezőturi gimnáziumba iratta be. A jóra való, kedves fiucska szemefénye volt szüleinek, a kik többször meg is látogatták évközben a fiut.

Most az iskolai év vége felé is Kovács Lajos átutazott Mezőtúrra és érdeklődött a fiu előmenetele és magaviselete felől. — A család, ahol a fiu ellátáson volt, a legjobban nyilatkozott a fiucska magaviseletéről.

Kovács Imre azonban szomorúan mondta el atyjának, hogy egy tantárgyból és pedig latinból alighanem meg fog bukni. — Az apa azonban, aki nem akarta a fiut okatlanul megrémíteni s nem fogta föl tragikusan a helyzetet, vigasztalta a gyermeket:

— Nem olyan nagy szerencsétlenség az, — mondta neki — a vakáció alatt majd utána látsz a dolognak, megtanulod, amit most nem tudsz s majd kijavítod azt a szekundát.

A fiucska megvizsgálták atyja szaval s látszólag megnyugodott, úgy, hogy atyja minden rossz gondolat nélkül távozott haza Püspökladányra.

Két héttel ezelőtt megvolt a vizsga s Kovács Lajos várta haza a fiut, miután azonban a vizsga után egy héttel sem adott magáról a gyermek életjelet, elutazott Mezőtúrra s ott a szállásadótól értesült, hogy a fiu már egy hét előtt hazautazott.

Kovács Lajos jiedten hallotta a hírt és sietett az esetet a rendőrhatóságnál bejelenteni. A rendőrség azonnal intézkedéseket tett a fiucska felkutatása iránt, egyuttal pedig elrendelte Kovács Imre országos köröztesét is.

A mélyen sújtott atya kétségbeesetten tért vissza Püspökladányra, ahol a szülők a legnagyobb aggodalommal, szomorúsággal, a szerencsétlenség kinzó előérzetével, rettegéssel várták a hatóság értesítését.

Végre egy héttel a körözés elrendelése után értesítést kapott a mezőturi rendőrség, amely közölte az értesítést Kovács Lajossal is. A fiut megtalálták — *holtan*. Békésmegyéből jött a gyászos hír, hogy Kovács Imre holttestét a Körösből kifogták. A fiucska, ugylátszik, megbukott, ez azután annyira elkeserítette, hogy bár nem kellett félnie atyja haragjától, öngyilkosságra szánta el magát s rettenetes tettét el is követte.

A szomorú hír teljesen lesújtotta a napok óta a elnagyobb izgatottságban, folytonos rettegésben élő családot, amely iránt egész Püspökladányban mély részvét nyilvánult meg.

A fiu holttestét atyja most hazaszállítatja.

HIREK.

— A debreceni egyetem. A Debreceni Ujság vasárnapi számában azt írta, hogy a harmadik egyetem fölállításának kérdésében fordulat állott be és hogy minden valószínűség szerint Pozsony kapja meg az új egyetemet. A legilletékesebb körből nyert értesítés szerint közölhetjük, hogy az említett ujság közleménye tévedésen alapul, mert a harmadik egyetem elhelyezésének ügyében semmiféle változás nem történt s Debrecen ma is teljes bizonyossággal számíthat a harmadik egyetemre.

— Az indennitás a pénzügyi bizottság előtt. Fővárosi tudósítónk jelenti: A pénzügyi bizottság ma délután öt óraker Láng Lajos elnöklete alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter. Hegedüs Loránt dr. előadó ismertette és ajánlotta elfogadásra az indennítási javaslatot. Földes Béla nem fogadja el azt és kifogásolja, hogy a kormány indennítással és nem költségvetéssel dolgozik. Lukács László kijelenti, hogy senki sem érzi jobban a rendes költségvetés hiányát, mint éppen a kormány és azok, akik várnak valamit a költségvetéstől, ezek pedig igen tekintélyes számban vannak. Földes Béla a bajon

— **Ugy kíván segíteni, hogy válasszák el a naptári évet a költségvetési évtől.** Szabó Antal hozzászólása után a bizottság a javaslatot elfogadta.

— **A debreceni püspökválasztás.** A fővárosi lapok mai számában a következő, Debrecenből kelteztet tudósítást olvassuk: „Ma délelőtt hirdette ki Degenfeld József gróf főgondnok a tiszántúli református egyházkerület püspökválasztásának eredményét. Miután Szabolcska Mihály és Dicsőfi József a jelöltségtől szabályszerűen visszaléptek, a rájuk esett szavazatok figyelembe nem jöttek. Baltazár Dezső bősörményi esperest a tiszántúli egyházkerület új püspökének jelentette ki. Beiktatásának napját legközelebb fogják megállapítani.” — E tudósítással szemben — bár fölöslegesnek látszik — helyénvalónak tartjuk újból közölni, hogy Degenfeld József gróf főgondnok e hó 5-ikére, vasárnapra hívta össze a szavazóbontó bizottságot s csupán e bizottság működésének befejezése után fogja kijelenteni Baltazár Dezső dr. a tiszántúli egyházkerület új püspökének. Az installáció napját is megállapította már Degenfeld gróf főgondnok, amennyiben augusztus hó 15-ikére hívta össze az egyházkerület rendkívüli közgyűlést az új püspök beiktatása végett.

— **Az angol koronázás.** Az angol koronázást már most nagy ünnepek előzik meg. Mint Londonból táviratozzák, tegnap este fényes bál volt az Albert-hallban, amelyben a főnemesség színe-java megjelent. A bál jelmezes volt; a résztvevők a Shakespeare-dramák alakjainak jelmezeiben jelentek meg s az egyedüli nem jelmezes résztvevők a külföldi államok követei voltak, akik éjjel után, a Buckingham-palotában tartott estély után látogattak el a bálba. Volt a bálon egy roppant érdekes epizód: előadtak egy Erzsébet királyné idejéből, 1598-ból való jelmezes jelenetet s ezt azoknak a katonáknak és magas méltóságoknak utódai adták elő, akiknek elődei akkor ebben a jelenetben szerepeltek. Majd négyest táncoltak s a táncban résztvettek a többek között az idegen uralkodóházak kiküldöttei. A bálon egyébként ott voltak: a német trónörökös a feleségével, Károly Ferenc József főherceg, a török trónörökös és az aostai herceg. Itt említjük meg, hogy az angol alsóház a koronázási ünnepek miatt e hónap 28-áig elnapolta az üléseit.

— **Érettségi vizsgálatok a református főgimnáziumban.** Ma kezdődtek a debreceni református főgimnáziumban a szóbeli érettségi vizsgálatok, amelyek hat napon át, e hó 27-ig bezárólag tartanak. Az érettségi vizsgálatok elnöke Kiss Ferenc püspökladányi református lelkész, a közoktatásügyi kormány elnöke pedig Kacsóh Pongrác dr. kecskeméti állami főreáliskolai igazgató, a kiváló zeneszerző. Az érettségi vizsgálatokra 42 növendék jelentkezett, akik az írásbelit sikeresen letették s így valamennyien szóbelire bocsájtattak. A szóbeli érettségi azért tart hat napig, mert naponként nyolc növendék kerül vizsgálat alá.

— **Az ausztriai választások.** Bécsből táviratozzák: A ma reggel megjelent lapok, még a klerikálisok organumai is elismerik a keresztényszocialista párt teljes vereségét s egyes sajtóorganumok a választások eredményével kapcsolatosan már arról beszélnek, hogy rövid időn belül várható Bécs igazgatásának teljes átalakulása is. Bár a városi házában ma uralkodó pártot a tegnapi csúfos vereség egygyé forrasztotta: az ellenük vezető östromot nem állják sokáig s Neumayer polgármester bukása a polgármesteri széken is csakhamar bekövetkezik. Lichtenstein herceg bukását valóságos katasztrófa nék jellemzik. Beck báró miniszterelnök ma délelőtt kihallgatáson jelenik meg a királynál.

Bécs, A választások eredménye ma már néhány galiciai választáson kívül ismeretes. A kormányt támogató pártok együtt az új Reichsratbat ezek lennének: Német szabadelvűek (28 mandátumot nyertek), néhány haladó párti, a keresztényszocialisták, az olaszok és a szlovének, a lengyelek pártja, ez összesen körülbelül 300 képviselő, akik biztosítani tudnák az új parlament munkaképességét. Csak az

a kérdés, hogy a keresztényszocialisták — a mivel a Reichpostnak már mai száma fenyegetődik — a súlyos vereségek után nem mennek-e át az ellenzékbe és nem akadályozzák-e meg a közös munkát.

— **Az állatvédő egyesület alakuló közgyűlése.** Az elmúlt esztendőben akció indult meg, hogy Debrecenben állat és madárvédő egyesület alakuljon. Az előmunkálatokkal az akció vezetői most lettek készen s így az alakuló közgyűlést Burger Péter dr. orvos és Szabó Elek polgármesteri titkár e hó 25-ére, vasárnap délelőtt 10 órára hívták egybe. Az alakuló közgyűlés, amelyre egy közönséget, mint az egyesületbe beiratkozott és jelentkezett tagokat is meghívta az előkészítő bizottság, a városháza közgyűlési termében lesz. A tárgysorozat a következő: 1. Megnyitó és jegyzőválasztás. 2. Az állatvédő egyesületek feladatairól. Irta és felolvassa Chernel István, az O. Á. V. E. és a M. Á. V. E. Sz. elnöke a M. tud. Akadémia tagja. 3. Az egyesület megalakításának kimondása és határozat a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozás tárgyában. 4. Alapszabályminta megvitatása és az alapszabályok megállapítása. 5. Az egyesület vezetőségének, illetőleg az elnökség, tisztviselői és választmányának a megválasztása. 6. Indítványok.

— **A velencei kolera.** Bécsből táviratozzák: A bécsi lapok ma reggeli számában a velencei hatóság nyílt levelet intéz a New York Heraldhoz, amelyben megcáfolja a lapnak azt a híreit, hogy Velencében kolera volna. Az ideérkező hírek azonban mind azt jelentik, hogy Velencében erősen dühöng a kolera. A halottakat mérszebeoltott koporsókban éjjel kiszállítják a nyílt tengerre és a vízbe süllyeszlik.

— **Vizsga a zeneakadémián.** Kardos István joghallgató, a debreceni ifjuság rokonszenves tagja, az országos kir. zeneakadémia zeneszerzési tanfolyamának második éves növendéke tegnap minden tárgyból kitűnő sikerrel tette le a vizsgálatot.

— **Lődíjazás a Hortobágyon.** Az évenként szokásos lődíjazás, amelyet a debreceni Gazdasági Egyesület rendez, július 2-án lesz a Hortobágyon. A kiállításon, amely reggel 7 órakor kezdődik, debreceni gazdák lovait díjazák.

— **Ternovszky Alajos pénzügyigazgató ünnepeltetése.** Ritka szép, melegséggel telt ünnepet ült ma este a pénzügyi tisztviselők kuglizó társasága a tegnapi estélyen. Elnökük Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató névnapját ünnepelte e családi kör. A különösen meleg ünnepelésnek oka az, hogy régen volt az, mikor (szabályai szerint) oly elnök viselhette e tisztet e régi magyar családi körben, aki a tagok szimpatiaját megnyerhette volna. A mai ünnepelt, akinek különben még megérkezése előtt megjött a híre Szeged városából, hogy egy előzőkeny, szeretetreméltó uriember s hivatalán kívül igyekszik a kollegialitás melegségével tisztársai szeretetét megnyerni, méltán meg is érdemli, hogy nap-nap után fokozottabb melegséggel veszik körül s nemcsak e magyar társaság, hanem Debrecen egész társadalma. Örvendetes jelenség az ünnep melegsége és jele annak, hogy végre mégis akad a pénzügyigazgatóság élén egy oly ember, aki kényes állását össze tudja egyeztetni az előzőkenységgel és finomsággal.

— **Halálozás.** Részvétellel fogadtuk a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a legjobb édesanya, anyós és rokonnak, özv. Jeney Ferencné szül. Antalfy Eszternek folyó hó 21-én reggeli 9 órakor, életének 76-ik évében hosszús, súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 23-án délelőtt 10 órakor fognak a Csapó-utcai 12-ik számú házuknál tartandó ima után a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely szomorú végzettségűre rokonainkat és minden jó ismerősünket bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911. június 21. Áldás és béke porrai felett! Bánatos gyermekei: Albert és Janka. — A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Kinevezés.** A Bankegyesület r. t. igazgatósága Grósz Ignác főkönyvelőt cégvezetői jogosultsággal ruházta fel.

— **A város alapítványa a honvédfőreáliskolában.** A városi adóügyosztály a következő hirdetményt teszi közzé: A m. királyi honvédfőreáliskolában üresedésben levő s az 1911-1912. tanév kezdetén betöltendő 1 (egy) andaházi Szilágyi Mihály alapítványi helyre újból pályázat hirdettetik. Az alapító levél feltételei szerint pályázhatnak: debreceni illetőségű, református vallású 14—16 éves, négy középiskolát végzett vagy végző ifjak. A kellőleg felszerelt pályázati kérvények 1911. évi július hó 10-én déli 12 óráig adandók be a tanácsi iktató hivatalba. A pályázati hirdetmény a katonai és ill. ügyosztálynál (városház, emelet, 19. ajtó szám) a hivatalos órák alatt megtekinthető.

— **Arany Bika Mulató.** Varjas Antal és még 10 új attrakció. — Előadás kezdete 9 órakor.

— **Halál a kávémérésben.** Selmeczi Sándorné született Bencsik Emília 40 éves munkásszony ma reggel betért egy Wesselényi-téri kávémérésbe, ahol reggelizni akart. Alig evett azonban néhány falatot, hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. A megjelent boncolás megállapította, hogy a halál oka szívszélhűdés.

— **A debreceni izraelita hitközség közgyűlése.** A debreceni izraelita hitközség képviselőtestülete az izr. elemi iskola negyedszázados fennállásának megünneplése céljából e hó 25-ik napján vasárnap délelőtt 11 órakor a hitközségi tanácsteremben (József kir. herceg-u. 26.) Diszközgyűlést tart, amelyre az elnökség a hitközségi tagokat ez uton is meghívja. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ünnepi beszéd. 3. Üdvözlő beszéd. 4. Az iskola 25 éves történetének ismertetése. 5. Záró beszéd. — A diszközgyűlést megelőzőleg 10 órakor a Kápolna-utcai templomban tanévzáró ünnepély tartatik.

— **A debreceni kézügyesítő tanfolyam kiállítása.** Zajtalanul, de annál több eredménnyel munkálkodik a Szántó Győző elnökléte alatt álló Kézügyesítő Egyesület által fenntartott tanfolyam. A tanfolyamnak az idén 80 növendéke volt, kiknek több ezerre rugó, érdekesebbnél érdekesebb munkát valósággal megtöltik a hatalmas munkatermet. Pedagógusnak, szülőnek egyaránt érdekes megtekinteni az agyag és famunkák sorozatát, — melyekből megérthető, hogyan szerzi meg a gyermek — játékból — a munkát s csupa szórakozásból mennyi szép és hasznos tárgyat készít. A tanfolyam növendékei a középiskolák alsó osztályai-ból kerülnek ki. A kiállítás megtekinthető pénteken és szombaton délelőtt 9 órától 1 óráig, délután 3 órától 5 ráig. a Kereskedelmi Tanintézetben levő hatalmas munkateremben. Vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a kiállítás ünnepes bezárása, a jutalmak s bizonyítványok kiosztása.

— **A vitriolos férj.** Megirtuk annak idején, hogy Kohn Sándor szobafestő segéd vitriollal leöntötte a feleségét, aki a mellén szenvedett súlyos sebeke t. Kohn azon keseredett el, hogy feleségül vette a szép Berger Mailidot s mégsem élt a felesége. Amikor ugyanis az anyakönyvvezetőtől hazajöttek, az asszony becsapta a férj orra előtt az ajtót úgy, hogy ez soha sem léphetett férj jogainak gyakorlatába. Kohn sokáig könyörgött a feleségének és annak szülei előtt is, de ezek mindig elutasították. Ezek után követte el a merényletet Bergerék lakásán. Ma volt ez ügyben a tárgyalás, de miután ötbb tanu nem jelent meg, a bíróság az ügyet péntekre halasztotta.

— **A nőipariskola kézimunka kiállításának megnyitása** 24-én délelőtt 10 órakor lesz melyre a nőegylet választmányát és az érdeklődő közönséget ezuton hívjuk meg. A kiállítás négy napig lesz nyitva és megtekinthető délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig.

— **Adomány.** Özv. Bészler Károlyné: urnő néhai férje emlékére 100 koronát juttatott a Patronázs egyesület pénztárába. Fogadja a nemeslelkű adakozó egyesületünk nevében halás köszönetemet. Somossy László pénztárnok.

— Abszolválta tanárjelölt, nyelvész, matematikus, tanítványt vállal. — Található szombat és vasárnap Hivelyes-utca 4. szám alatt.

— Legszebb és legolcsóbb himzett selyem zsebkendő Füstös Dezső kézimunka üzletében kapható.

— Bucsú. Az idő rövidege miatt ez uton bucsuzom barátaimtól és ismerőseimtől. Kérem tartsanak meg továbbra is jó emlékezetükben. Leveleket ezután a Pesti magyar kereskedelmi bank címén kérem. *Poszek Gyula.*

— Ebédlőbe való szép függő lámpa eladó Piac-utca 42. sz. alatt. Első emelet, hátul.

Menyasszonyi selyem métere K. 1.85-től minden szíjben. — Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot küldünk. Selyemgyár **Henneberg** Zürich

— Építkezési kölcsönöket gyorsan és előnyösen folyósít a Debrecenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet. Piac-utca 32., volt Szedlák-ház.

— Modern faliképekben állandó újdonságok Th. Arthur papírárházában.

— Pongyolák, grendin, batiszt, delalnból, valamint mosó pongyolák remek szíjben 5 frt. Halmágyinál.

— Igyunk Anna Kristályvizet, fél literes palack ára 4 fillér, egy literes 8 fillér. Telítőtelep Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

Munkácsy Mihály naplójából

Múlt héten leplezték le Budapesten, a Kerepesi temetőben Munkácsy Mihály síremlékét az egész hivatalos világ jelenlétében és részvételével. Alkalomszerűnek tartjuk ebből az alkalomból Munkácsy Mihály naplójának egy részét közölni. Azt a részt amelyben pályájának kezdetét írja le röviden.

Munkácsynak az volt a szerencséje — hogy egy akkori festőművész, Szamosy meg látta egy néhány művét és maga mellé vette őt. Szamosynak egy barátja, Ormos Zsigmond esztétikus és író meghívta őket Buziásra ahol Munkácsy igen sok szép és új impersziót szerzett. Erről a tartózkodásról szól a Munkácsy naplójának első része. Ez a rész a következő:

Egy alkalommal egy parasztház előtt telepedtem le. Csakhamar körülvettek fenyegetni kezdtek és én tanácsosabbnak is találtam fölszedni szaporán sátorfáimat. Menekültem de bezeg üzöbe vettem és kergettek az országházáig ahol egy szolga vett oltalmába. Aligha azt nem gondolták, hogy valami finác féle náció vagyok, aki az adó végett ügyeli őket és rajzolja házaikat. Egy másik alkalommal meg valósággal ostrom alá fogtak azt a pavillont, amelyben laktam. Az alacsony ablakon ugyanis beláttak a szobámba, látták, hogy egy koponyát, egy halálfelet másolok papirosra. Biz ez különös látvány lehetett, — úgy kívülről nézve, diskreditált is engem végkép a nép szemében. Azt suttozták, garabonciás diák akarja megrontani a vidéket. Csaknem rámguyították a pavillont.

Két nagyobb rajzot is csináltam Buziáson. Az egyik egy paraszttasszonyt ábrázol, amint egy patakon megy át, a másik népesebb kompozíció: egy pihenő oláh család.

Körülbelül két hónapot töltöttünk Buziáson.

Egy egy másik kirándulásra kísértem el Szamosit. A Karácsonyi grófi család hívta meg őt Beodrára, némi képjavítási munkák végett.

Szép kastély volt az, hatalmas park övezé. Adtak nekem is egy szobát a kastélyban, a Szamosié mellett, de már az asztal mellé nem hívták meg a kis inast, mert hátha nem viselte volna magát elég illedelmesen. A cselédség asztalánál terítették számára. Egy hatalmas huszár hívott ebédelni. Hogy így viszsza gondolkodok rá, bizony nem is volt az a cselédebédlő olyan utolsó valami. Hosszu, szép fehérre terített asztal s körülötte vagy egy tu-

cat inas, szobaleány, komornyik. Nekem az asztal végén szorítottak helyet. Az első alkalommal azt hittem, hogy valami tévedés lesz a dologban, de miután másnap is csak odakerültem, hát biz én kihurcolkodtam a kastélyból a helységbe, egy mészároshoz.

A nap nagy részét azonban Szamosi mellett töltöttem. Ő a családi arcképeken dolgozott, én meg egy rajzon próbálkoztam. A kastély konyháját rajzoltam, amint jönnek a koldusok a heti alamizsnaosztásra. A parkban is dolgoztam, de mihelyt lépéseket hallottam, úgy elbujtam, mint egy nyul. Nem kívántam találkozni azokkal, akik a cselédségtől asztalához ültettek. Egyszer így menekülés közben, a kastély urnőjébe botlottam. A jó asszony látva végtelen zavaromat, megszólított és érdeklődést tanúsított vázlataim iránt. Ezután már jobban éreztem magam a kastélyban, berzenkedő önérzetem le volt cirógatva.

Jó dolgom volt Beodrán. A mészárosné — minden tisztelettel legyen mondva — jól megtermett, csinos szőke menyecske volt, hatalmas jó kedve csakugy dagadt belőle. Akkor rákat kacagott, hogy regett belé a szoba. Engem meg tömött, csordultig rakta a tányéromat az ebédnél, heti egy forint ötven krajcárért. Csak az a mészárszékszag ne lett volna. Meg a szegény kis birkákat sajnáltam. Reggelenként ott heverték, kinyújtottatva sorjában egy padon s csak egy véres bór-darab tartotta a törzsön. Ez néha annyira elrontotta különben pompás étvágyamat, hogy husnemű alig csuszolt le a torkomon.

Lerajzoltam a gazdát is, a feleségét is. Most válik el az én utam első jó mesterem utjától. Szamosy nem akarta az én sorsomat az ő vándor életéhez kötni s elhatároztuk, hogy egyelőre visszatérünk Rökk bácsihoz és onnan azután majd elindulok, hát a sorsom után.

Ideje is volt már. Kivált Ormosnál nyílt ki a szemem és éreztem, hogy valami rajzakadémiára kell mennem, ha boldogulni akarok. Útott az elválás órája. Még Aradig kísértem az én jó Szamosymat, ott festéket is vásároltam, mert akkor határoztam el, hogy én most már festeni is megpróbálok, mihelyt a bácsihoz érek Gerendásra. Nagybátyám ugyanis — változván a politikai viszonyok — visszatelepedett Gyuláról gazdaságába, Gerendásra.

Harmadfélévi együttlét után, keserve sen váltam meg az én édes jó mesteremtől, akihez lelke minden szeretetével ragaszkodtam.

Gerendásra mentem. Volt vagy husz pengő forint megtakarított pénzecském. Ebből ugyan még ki nem tellett volna még az a nagy ut, amiről én álmodoztam — hiszen Pestre készülődtem — de fogadkoztam, hogy derekasan nekilátva a munkának, majd csak összepingálom én Gerendáson a szükséges utiköltséget. Elhatároztam, hogy megfestem megrajzolt kompozícióimat. Rendületlenül biztam magamban és az elérendő sikerben.

Igen ám, de festésem alig volt. A legszükségesebb színekre is aig tellett. Ecsetjeimet magam készítettem, úgy, ahogy azt megtanultam Somossytól, aki a vásznait is saját maga preparálta festés alá. Most vettem hasznát tanult mesterségemnek, az asztalosságnak is: a feszítő keretet ügyesen megcsináltam magamnak. Azután hozzáfogtam az első festményemhez: egy leány előrehajolva, türelmetlenül várakozik valakire egy szobában. Persze, életnagyságban próbáltam, alkonyodó világításban. — Olyan vakmerően fogtam hozzá, mintha én és az ecset, tudja Isten, milyen bizalmas lábón állanánk már! — A bátorság nem hiányzott.

Szamosy metodusát követtem, de... ő előbb megfestette szürkés alaptónusokban az egész képet s csak azután kezdte lazurozva, színezni. Azt állította, hogy a régi mesterek is nagyobbára így dolgoztak. Én azonban úgy okoskodtam, hogy egy képet szürke színben megfesteni csak olyan munka, akár szénnel, vagy ceruzával csinálná az ember.

Miért ne kezdeném hát rögtön a színekkel?

Igy kezdtem!

Ez a napló-részlet a legérdekesebb részek egyike, különösen azért, mert az a kép is, amelyről benne szó esik, fennmaradt és egy fővárosi magángyűjteményben őrzik.

Megnyílt a GLÜCKEDE

ujjonnan berendezett
cipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreceni első takaréknál új épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 609.

Pontos zsebórák Halász Nándor

ujjonnan berendezett arany, ezüst, órszer. óra üzlete
a Debreceni Első Takaréknál új épületében.

TÖRVÉNYSZÉK.

Tolvaj cselédleány. A debreceni kir. törvényszék ma hat havi börtönre ítélte Kokas Erzsébet cselédleányt, aki notórius tolvaj s aki társától Flóra Éva cselédleánytól 6 korona 40 fillért lopott el. A törvényszék a beadott felebbezés dacára vádlottat letartóztatta és fogságba helyezte.

Betörés a jégverembe. Ifjabb Juhász Sándor kertészegéd és öcscse Juhász János volt villamos kalauz ez év május hónap 13-án éjszaka a Nagyerdőben feltörték a Dobos-vendéglő jégvermét s onnan 3 hordó és 5 üveg sör, 3 prágai sonkát, 1 kis doboz turót loptak el. Az ellopott tárgyakat a Nagyerdőben rejtették el és két napig ott ettek-ittak a lopott jókból. Közben kártyáztak és a villamos kalauz a nála volt nyolcvan koronát, az eladott villmos vasuti jegyek árát is ekártyázta. A törvényszék ma a tolvaj testvérpárt bűnösnek mondta ki és Juhász Sándort 6 heti, Juhász Jánost 4 heti fogházra ítélte.

Elítelt ügynök. A debreceni kir. törvényszék ma hat heti fogházra ítélte Leichmann Ármán ügynököt, aki Asztalos József kereskedőtől árukat fogadott el bizományba, azokat értékesítette, de a bevett 258 koronával nem szánolt el.

Butorcsarnok megnyílt

Hunyadi utca 17. szám
(Demetrovics-palotában.)

A csarnokban eladott műbutorokért

Kovács Gyula

műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytönsde.

Schwarz E debreceni bizományos távirati jelentése.
Budapest, 1911. június 21.

Készaru 15 magasabb.

1911. októberi buza	11.99
1912. ápril buza	—
1910. májusi rozs	—
1911. októberi rozs	9.40
1910. májusi zab	—
1911. októberi zab	8.28
1911. júl. tengeri	7.26
1911. aug. tengeri	7.36
1912. máj. tengeri	6.72
1910. augusztusi repcze	—
1911. áprilisi buza	—
1911. áprilisi rozs	—

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Elvesztett egy szentbernáthgyi nagy tarka kutya, «Szultán» névre hallgat, a megtalálójára illő jutalomban részesül, ha Piac-utca 60. alatti szállítási irodába beviszi.

Betöltendő.

Tiszteletes takarítónő felvétetik Hatvan-utca 31. udvarban hátul jobbra.

Kifutó fiú kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Keresünk házmestert és pénzboszedőt, jelentkezni lehet bizonyítványokkal felszerelve Piac-utca 60. sz., a szállítási irodában.

Ügyes megbízható ember könnyű munkára felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Házilasszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Allandóan friss pörkölésű kávékat ajánlok, esetleg villanyüzemi kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörkölve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, női öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Benzin automobilhoz tisztításra és ipari célokra illő és hordószámra kapható Deutsch nál, Hatvan-utca.

Hadház állomás mellett szőző télen-nyáron lakható épülettel eladó.

Gőzszóval pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi-palota.

A Beseney kertben 20 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-utca 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Weisz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Zsinóros női táskák nagyon szép választékban vannak a Stern kefégyár r. t. városi raktárában. Takarékpénztár palota.

Figyelem! E hóban nyílt meg Hausner Salamon reklám áruháza Csapó-utca 20. szám (zenede épület) hol is egy tömegben szalon futó szőnyegek és függönyök, női és férfi öltönyök és felöltők, kosztümök, delinek, batisztok, szövetek, kartonok és lüszterek versenyen kívüli olcsó árban lesznek elárulva. Az áruk heti vagy havi részletre is kaphatók. Paplanok és madráczok mérték szerint készíttetnek. Továbbá pongyolák 5 koronájával, bluzok, gyermekruhák és kötény készen és mérték szerint is kaphatók

Munkások figyelmébe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmát, kalapot és ingeket a **Munkás bazárban** Bádgos-utca Nuszbaum Hermann czégnél.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

Forgalmas helyen, piacához közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Bethlen-u. 12. sz. háznál, külön bejáratu két utcai szoba butorozva, vagy anélkül, irodának is alkalmas, továbbá egy udvari butorozott szoba kerre nyíló ablakkal kiadó. Értekezni a tulajdonossal.

Különféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Bonyás Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Weisz Ferenc épület és mű-butor asztalos József-kir.-h.-u. 68. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsörendű kivitelben, mérsékelt árban.

Nagymagyaralföldi Bank

Részvénytársaság

DEBRECZEN, Piac u. 73. sz. a.

Elfogad

betéteket

takarékkönyvekre és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. — Ezenkívül az intézet fizeti a betét kamatadót is.

Magánvevők látogatására

keresünk

PROVIZIÓS UTAZÓT

mint szintén

HELYI KÉPVISELŐT

Ajánlkozásnál kérünk referenciákat

SAUER & ADAMU,

Len-damast-szövőde Roth Kosteletz.

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngye!

Szépítő, márfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **St. mária, lehérré és háóvó tonik** az arcbőrre! Sem higanyt, sem ómot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tégly ára 1 korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszertárában, DEBRECZEN.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

Jégszokrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készítőket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítókat és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s diszárak nagykereskedése

Debreczen, Piac-u. 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMŰSŐ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 340. Telefon 349. Vidéki megkötések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intérendők.	Agytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Vorböszy- utca 14.

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszítve és diszítetlen **minden elfogadó árban lesznek eladva!**

Rózsa, Kistemplom-bazár.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.